

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	Pretulu insertiunilor:	Correspondintiele se se adreseze la Redactiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contieniu	„BISERIC'A si SCOL'A“
„ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	Er banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	„TIPOGRAFI'A DIECESANA IN ARAD.“
„ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Reuniunea invetiatorilor din dieces'a Aradului.

Marti in 10 a lunei cur. reuniunea invetiatorilor din diecesa a tienutu in Arad o adunare generala, din cele mai impunetóre, la care au participatu aprópe o suta de invetiatori. Adunarea a deschis'o presiedintele *Dr. Georgiu Popa*, printr'unu discursu solemnu, ce a emotionatu adencu pre ascultatori.

Cestiunile principale, de care s'a ocupatu reuniunea, au fost clasificarea statiunilor invetiatoresci, si cum se se reguleze functiunea de comisari séu inspectori didactici din corpulu invetiatorescu pentru a inspectá si controlá mersulu invetiamentului primaru. Aceste cestiuni au fostu discutate cu viu interesu si cu petrundere de cauza, ceea ce probéza cá invetiatorii nostri din ce în ce devinu mai susceptibili de inalt'a loru misiune culturala si civilisatóre.

Resultatulu desbaterilor, ce au avutu locu in adunarea generala a reuniunei asupra cestiunei d'antaiu, se cuprinde in urmatórele conclusiuni:

1. Statiunile invetiatoresci cu salariu sub 300 fl. v. a. remánu neclasificate, ér salariiele invetiatoresci constau: din dotatiunea in bani, naturalie si pamentu, din pausiale, diurne pentru conferintie, si alte accidentie. Clasificarea o va face inspectorii de scóle, luand calcululu mediu de 5 la computarea naturalieloru in bani.

2. Statiunile invetiatoresci cu unu salariu de minimum 300 fl. v. a. se clasifica in categori'a (clas'a) a III-ea.

3. Statiunile invetiatoresci cu salariu minimum de 600 fl. v. a. se clasifica in categori'a a II.

4. Statiunile invetiatoresci cu salariu minimum de 800 fl. se clasifica in categori'a I.

La clasificarea statiunilor invetiatoresci dupe principiile acestea, reuniunea a avutu in privire

legea de instructiune a tierei, care nu permite crearea salarielu sub 300 fl. precum si legea ecuitatii, cáci, daca preotii sau alti functionari sunt indreptu a reclamá imbunatatirea positiunei loru materiale, pentru sustinerea familiei si educatiunea copiiloru, tocmai asia si invetiatorii, ca ómeni cu familii, sunt in dreptu a reclamá imbunatatirea dotatiunei loru, cáci si densii au asemenea obligaminte pentru familiiele loru. Unu salariu de 800—1000 pentru unu omu cu familie nu e esageratu.

In legatura cu clasificarea statiunilor invetiatoresci, reuniunea s'a pronunsiatu si in privinti'a calificatiunei invetiatoriloru, ca statiunile se fie ocupate dupre meritulu si capacitatea personala. In respectulu acest'a, conferinti'a a enunsiatu urmatórele principii:

1. La statiunile neclasificate, pana cand acestea vor puté prestá dotatiunea pretinsa de lege pentru invetiatori, potu fi alesi pedagogii absoluti, ér in lipsa de acestia, se potu face substitairi si cu persóne de pregatire.

2. La statiunile de clas'a a III. potu fi alesi individii cu examenulu de calificatiune invetiatoresca.

3. La statiunile de clas'a a II. potu fi alesi individii, cari au testimoniu de calificatiune invetiatoresca si preparandialu, cu calculu „bunu“ precum si testimoniu dela gimnasiu, scóla reala séu civila, cá au invetiatu cu calculu „bunu“ publicu séu privatu 4 clase gimnasiale, reale ori civile.

4. La statiuni de clas'a I. potu fi alesi numai individii, cari pe langa testimoniu dela órecare scóla publica, de 4 clase gimnasiale, reale ori civile, au testimoniu de calificatiune invetiatoresca si preparandialu cu calculu „destinsu.“ Éra invetiatorii, cari prin activitatea loru pe terenulu invetiatorescu s'au distinsu, si dupa unu servitiu de 10 ani au binemeritatu, acestia potu

fi alesi la statii de clas'a I. si in lips'a testimoniului de 4 clase, gimnasiale, reale ori civile.

Pentru ca invetiatorii se póta dobandi calificatiunea trebuincioasa statului lor, reuniunea a enunsiatu ca: 1) Cursulu preparandialu se se ridice la 4 ani, 2) elevii primiti se aiba 4 clase gimnasiale, reale, ori civile; 3) la institutul preparandialu se se infintieze o scóla de modelu; éra esamenele de calificatiune invetiatorésca se se faca in viitoriu, nu numai in modu teoreticu, ci si practic, in scól'a de modelu. Acestu punctu ni-se pare cu atatu mai momentosu, cu cátu scitu este, cá calificatiunea invetiatorului trebuie mesurata mai cu séma dupre metodulu d'a predá in scóla.

Afara de acestea, conferinti'a a mai hotaritu, ca pentru inspectiunea si controlarea partii didactice a invetiamentului primaru, consistoriulu se esmita la esamenele anuale comisari didactici, dintre invetiatorii cari cu finele anului scolasticu din urma a datu cu copii esamenu cu resultatu destinsu.

Congresulu bisericescu alu archidiecesei Bucovinene. *)

Duminea in 11/23. Iuliu dupa sant'a liturgia Preacuvios'i'a Sa parintele archimandritu stauroforu si consilieriu consistorialu *Miron Calinescu* la insarcinarea inaltu preasantitulu Mitropolitu, aruntiá credinciosiloru adunati in biseric'a catedrala din Cernauti, cumcá Maiestatea Sa c. r. Apostolica prin prea'nalta resolutiune din 19. Iuniu a. c. a binevoitu prea gratiosu, de a convocá congresulu bisericescu pe 14/26. Iuliu a. c. la Cernauti, li aretá insemnataea institutiunii acesteia pentru biseric'a nóstra si provocandu-i, ca in tóte dilele vietii sale se adauga la credinti'a, iubirea si supunerea cea si pana acuma de atátea ori recunoscuta, catra Maiestatea Sa c. r. Apostolica si catra prea'nalta Casa domnitória, i invitá, ca se participe in numeru cât se póte de mare la solenitatile deschiderii, cari i-si vor luá inceputulu Marti sér'a in 13/25. Iuliu.

In sér'a dilei acesteia, dupa program'a statrita, la 6¹/₂ óre se anuntiá serbarea prin impuscaturi si tragerea camaneloru la biseric'a catedrala.

La 7 óre se incepù in aceea-si biseric'a priveghiarea.

Mercuri in 14/26. Iuliu diminétia la 6 óre se facù mánecând'a (utreni'a), éra la 8 óre sosi inaltu Prea Santi'a Sa parintele Mitropolitu, intimpinandu-se cu tóte onorurile bisericesci la portalulu catedralei de catra *archimandritulu mitroforu si vicariu generalu D. Arcadiu Ciupercovi-*

*ciu dinpreuna cu: archimandritulu mitroforu alu Putnei D. Desideriu Cozubu, protopresviterii stauroforii Dimitriu Seleschi alu Siretelui si Georgiu Grigorovici alu Sucevei, protopresviterii de tinentu Georgiu Mandrita alu Radautiului si Grigoriu Procopoviciu alu Ceremasiului, cari dinpreuna cu inaltu Preasanti'a Sa serbara s. liturgia cu multa pompa, fiind de fatia unu publicu destinsu, precum arare-ori l'a mai cuprinsu spatiós'a biseric'a catedrala. La tóte momintele insemnate a-le servitiului divinu urmara impuscaturi numeróse. La festivitaea dilei adause inaltu Preasanti'a Sa si chirotonia in diaconu a unui monachu din s. manastire Putna. Dupa finitul s. liturgii plecara deputatii congresuali tot câte doi intr'o trasura, cu inaltu Preasanti'a Sa in frunte, precesu de doi ceremoniari la mitropolie. Ajunsi aice, se alese o deputatiune si anume: D. Dr. Ioanu Zurcanu, consil. consist. stauroforu si vice-capitanu alu tierii; D. Georgiu cavaleriu de Flondoru Storojinetienu, proprietariu mare, D. Eusebiu Popoviciu, protopr. stauroforu, cons. consist. si profesoriu de Universitate; D. Nicolaiu cavaleriu de Cristea, proprietariu mare, D. Dimitriu Onciulu, protopresv. alu Vicoviloru, D. Ioanu Sbiera, prof. de Universitate, D. Grigoriu Cantimiru, protopresviteru alu Putilei si D. Ioanu Cocinschi, primariu alu Câmpulungului, cari la 10 óre si ³/₄ purcesera, spre alu invitá la deschiderea congresului pre comisariulu imperatescu, *Ilustritatea Sa D. Baronu Alesani*, presedintele tierii. Sosindu la mitropolie, unde se adunase unu publicu numerosu, atrasu de evenimentulu dilei, fu *Ilustritatea Sa* condusu de catra ceremoniari pintre spalirulu de clerici in grandiós'a sala festiva. Tot ce are Cernautiulu mai destinsu, erá acolo adunatu, spre a asistá la deschiderea primulu nostru congresu bisericescu. Salele laturale, precum si galeriile erau indesate de spectatori din sotietatea cea mai destinsa. Ajungendu comisariulu imperatescu la intrarea salei, fu intimpinatu de catra inaltu preasantitulu Mitropolitu si condusu la scaunulu, ce-i erá preparatu pe podiu in drépt'a Mitropolitulu. Intra-acea corulu tinerei, dar valorósei nóstre sotietati filarmonice, „Armoniá“ intoná imnulu imperatescu, pre carele cei adunati i-lu ascultara cu totii standu. Deci *Ilustritatea Sa*, comisariulu imperatescu dupa o cuventare amesurata solenitatiei dechiará *congresulu bisericii drepmaritórie din Bucovin'a deschisu*. Indata intoná corulu cu multa precisiune *imnulu festivu*, compusu de *D. T. V. Stefanelli*, éra inaltu Preasanti'a Sa, carele ocupase loculu presidialu, tienu cuventarea Sa de deschidere.*

O cuventare clasica acést'a, din care transpira o inalta eruditiune teologica, si in care Inaltulu Prelatu demarchéza cu o dialectica ad-

*) Dupre jurnalulu „Candela“ din Cernauti. Red.

mirabila principiile canonice, si evangelice care asigura autonomi'a si libertatea bisericeii! Eta aceea marétiá cuventare de deschidere :

Cuvenántarea

Preasántitulul Archiepiscopu si Mitropolitu **Dr. Silvestru Morariu Andrie-viciu** la deschiderea congresului bisericescu alu archidiececel Bucovinene in 14 (26) Iuliu 1882.

Prea onorata si de Christosu iubitoria adunare!

Éta cá in urm'a urmeloru ajunseram *diu'a, carea* dupa cuvenántulu Psalmistului *o a facutu Domusulu, ea se ne bucuram si se ne veselim intru dñs'a*; ajunseram a vedé implinita o dorintia de obste a filoru maicei nóstre biserice, pe cá de vechia si de indreptatita, pe atât de ferbinte si de intetita; ajunseram a ne vedé adunati: Archipastoriulu si representantii patroniloru parochiali, ai clerului si ai poporului eparhialu, spre a incepe lucrulu celu mare si mantuitoriu alu autonomiei bisericesci; ajunseram a serbá diu'a deschiderii congresului eparchiei nóstre dreptmaritorie in ducatulú Bucovinei!

Lauda si marire lui Dumnedieu, carele intru a sa purtare de grija de sórtea bisericeii crestine de pretutindene, a umbritu purure cu mila si a incalditu cu indurare si pre acést'a viia de mantuire intru Christosu din parentulu Bucovinei, scapandu-o in decursulu vécuriloru nevátamata atât de foculu urgiiloru esterióre, cá si de recél'a nepasarii si a indiferentismului interioru! Multiamita adénca Maies-tatii Sale, prea gratiosului nostru imperatu Franciscu Iosifu I., carele nu numai cá, pe ór'a stralucitiloru sei antecesori pe tronulu monarchiei, in tot decursulu domniei Sale a imbucuratu eparchi'a Nóstra cu acordarea multoru institutiuni salutarie, ci cu prea inalt'a resolutiune din 9. Augustu 1871 binevoi a acordá si conchiamarea acéstui congresu bisericescu in scopulu realisarii autonomiei in afacerile interióre a-le eparchiei! Recunoscintia deplina si barbatiloru luminati, carii petrundiendu folosulu mantuitoriu si recerint'a neaparata a unui organu reprezentativu, statura cu devotamentu pentru realisarea autonomiei si constituirea congresului bisericescu!

In momentulu acést'a, pe cá de imbucuratoriú, pe atât si de seriosu, credem a fi in acordu cu convingerile si chiar cu vointi'a prea onoratei adunari, daca mai nainte de tóte vom atinge motivele, din cari inteligint'i'a clericala si miréna a staruitu cu perseverantia pentru conchiamarea congresului si din cari motive ne-am adunatu si noi atât de voiosi la acestu congresu bisericescu.

Cuvintele: *autonomia, sinodu si congresu* respica pe terenulu bisericescu ideí, carele nu numai cá stau in legatura strinsa, ci sunt asia dicendu condiciunáte una prin alta. Autonomi'a este indreptatirea comunitatii bisericesci, de a-si intocmi si a-si direge afacerile sale interióre in conformitate cu firea organismului seu. Unele dintre afacerile comunitatii bisericesci sunt *strinsu spirituale*, adeca dogmatice, liturgice si disciplinaria si acestea cadu in sfer'a de competintia a sinodului episcopalu si a celorlalte organe spirituale, éra altele sunt de natura *administrativa* si *economica* si la acestea cooperéza tóte elemintele bisericeii in congresu, adeca in *adunarea reprezentativa* a comunitatii bisericesci in totalitatea ei. Unde e asiá dara recunoscuta autonomi'a bisericesca, acolo urméza de sine si recunóscerea sinodului si a congresului bi-

sericescu, pentrucá fara de sinodu si congresu nu póte se fia vorba despre autonomia deplina.

Insemnatarea si urgenti'a autonomiei deraza in genere din facultatile cardinale a-le omului, adeca din ratiune si libertate, cu carile este inzestratu, si de óre-ce aceste facultati condiciunéza moralitatea si demnitatea omului, devine autonomi'a, adeca libertatea, de a-si direge rationalminte afacerile sale, unu postulatu alu desvoltarii, alu moralitatii, alu fécirii sale.

Autonomi'a este unu dreptu nealienabile nu numai cá alu omului singuraticu (individulu), ci si alu societatii si anume nu numai alu sotietatii necesarie dupa natur'a ei, precum este pe terenulu geneticu: casatori'a, famili'a, natiunea; pe terenulu póliticu: comunitatea de tíera ori de statu; pe terenulu religiunariu: societatea bisericesca; ci un'a recerintia neaparata si a intruniriloru casuale pe terenulu de sciintie, de arte, de industria, de negociu si de asemeni. Tóte aceste societati fara de autonomia corespondietoria organismului si scopului lor, sunt asemeni automatelorú fara de viétia.

Se intielege de sine, cá autonomi'a fia ea personala s'au comunala, sociala sau politica, bisericesca sau civica, nu póte fi absoluta, ci condiciunata sau marginita prin referintiele de coordinatiune cu multimea de altele sotietati esistinte, si anume dupa mesur'a de dreptu espresa prin axiomulu de obste: *„Ceea ce nu vóiti, ca se ve faca voue altii, nu faceti si voi lor, éra ceea ce asceptati voi dela altii, faceti si voi altora.“*

Se intielege éra si de sine, cá si momentulu de relatiune alu societatiiloru mai mici catra cele mai mari de aceea-si natura nu se póte scapá din vedere. In ordinea sotietatiiloru ómenesci sunt sotietatile mai mici fatia cu cele mai mari asemeni speciiloru fatia cu genurile, éra aceste din urma fatia cu individualitatile, asemeni organelorú fatia cu totalitatea. Si dupa cum unu corpu organicu prosperéza numai atunci, cand organele singuraticé, de si subordonate, desvólta fara de impedeare activitatea lor naturala; asiá se desvólta si viati'a corporaciuniloru publice, daca partiiloru integrante li se acórdá cerculu recerutu de libertate si de activitate. Absorbirea speciiloru de genuri, si a genurilor de totalitati, pricinuesce in ordinea societatiiloru ómenesci mai mari daune, de cá in corpurile organice fisice.

Daca dreptulu de autonomia este necontestabile, si daca, pe ór'a altor societati, si societatea bisericesca tinde a-si asigurá cerculu de autonomia, recerutu pentru desvoltarea sa; atunci tendint'i'a asta este cu totul naturala si motivata, pentrucá fara de autonomia corespondietoria, si ea nu-si póte ajunge tient'a sa inalta si binefacatoria.

In statele absolute, unde tóte frile vietii publice si inse-si a-le vietii private se concentréza in manile regimului de statu, prin urmare sórtea tuturor comunitatiiloru si a societatiiloru se direge numai dupa vointi'a autoritatii supreme de statu, despre autonomi'a organismelorú particularie nu mai póte se fia vorba, de óra-ce aceste tóte, asemeni minorenilorú stau sub epitropi'a puterii absolute a statului. Unde inse popórele ajunsera la acelu gradu de luminare si de cultura, cá puterea statului se afla indemnata, de a deslegá frile epitropiei sale si dechiarandu-le de maiorene, a-le deschide calea spre deliberarea si deciderea destinelorú proprii, acolo si corporaciunile esistinte se bucura de libertatea specifica intru dire-

gerea afacerilor sale. Unde regimul de statu este înlocuit prin unu regim constituțional, unde toate comunitățile publice se bucură de autonomie, singura societatea bisericească nu poate sta, ca mai înainte, sub epitropie și reclamându-și ea dreptul de autonomie, urmând numai cât simțului de conservare a intereselor sale în concertul vieții publice. Pentru aceea în state constituționale, a denega bisericii exercitiul de autonomie, ar fi o apăsare, carea întuneca ideea și vatama numele unui stat juristic, era biserica, renunțându la dreptul de autonomie ar încetă de a fi aceea, ce este menită a fi, o societate eminent morală.

Credem deci, că dreptul de autonomie al societății bisericești este în abstracto mai pe susu de totă indoela și discușiunea. Cu atât mai mare este diversitatea de păreri în concreto. Opiniunile diverse se reduc însă aice parte la obiectele, parte la subiectele autonomiei.

În privința obiectivă pricepu unii sub autonomia astfel de neaternare a bisericii în administrarea afacerilor, încât ar trage în cercul jurisdicțiunii sale și afaceri seculare; alții din contra ar reduce autonomia bisericească numai cât la facultatea organelor spirituale, de a predică cuventul lui Dumnezeu și a sevirsi oranduelele cultului, fara de a li recunoșce îndreptătirea relativă la disciplina, investiamentu, officii și la administrarea averilor bisericești.

Era în privința subiectivă sustienu unii, cumca numai organele ierarhice mai înalte, adeca Episcopatul ar fi subiectul autonomiei bisericești și unicul îndreptățit, de a exercia autonomia, fara de participarea clerului și a poporului bisericescu; alții din contra, carii repun constituirea societății bisericești în intrinseca liberă, pe oră intrunirilor și societăților seculare afirma, cumca autonomia bisericească zace în manile poporului bisericescu.

Cu toate că pentru fia-careă dintre teoriile acestea se produc arguminte parte din scriptura și din canoanele sinodale, parte din praxa bisericii crestine în timpul imperiului romanu și din usantiele observate în unele state în evul mediu și chiar în timpul prezentu; totasi credem, că astfel de aserte sunt mai multu deduceri extreme a-le spiritului de partide, de cât teorii sanatoșe, întemeiate pe fundamente solide.

Teoria despre autonomia absolută a bisericii în relațiune cu puterea statului, dispăre ca cetia deminției de razele soarelui, dacă se considera, că biserica este o corporaciune de omeni, carii sunt și membrii statelor seculare, și cumca ca corporaciune, avendu lipsa de scutul legilor cetatiene, trebuie să se conforme cu pretensiunile și îndetoririle sale ordinii publice. „Imperati'a mea nu este din lumea acest'a“¹⁾ dice urditoriul bisericii crestine, era spre a demarca terenul bisericescu de terenul puterii seculare de statu, demanda credinciosilor dicendu: „Dati Imperatului cele ce sunt ale Imperatului, era lui Dumnezeu cele ce sunt a-le lui Dumnezeu.“²⁾ Pe aceeași ora provoca Apostolul dicendu: „Supuneti-ve la tota puterea seculară, Imperatului, ca celui ce este preste toate, divigatorilor, ca celor ce sunt tremisi de Elu spre pedeps'a factorilor de rele și spre laud'a factorilor de bine, căci asia este voia lui Dumnezeu.“³⁾

Biserica crestina orientala pasindu pe calea desemnata de urditoriul ei, s'a feritu de a calca în exercitiul autonomiei sale peste otarele defipte, și dacă dela Imperatul Constantinu încoce, în imperiul romanu, i s'a datu unele afaceri cetatiene în jurisdicțiunea sa, le-a privitu acestea numai ca concesiuni de bunavointia. În partea occidentală a Europei se facura, pe bas'a cunoscutelor decretalii pseudo-isidoriane, încercari pentru o autonomie absolută a bisericii fatia cu puterea seculară de statu, însă ele fura combutate din toate partile și desmintite prin asertele cardinale a-le doi Archipastori luminati din Rom'a, dintre carii unulu, Pap'a Nicolau scrie în epistol'a sa catra Imperatul bisantin: „Priusquam advenisset Iesus Christus, invenimus aliquos fuisse reges simul et pontifices, sicut erat Melchisedec. Salvator autem mundi unam potestatem ab altera ita separavit, ut imperatores episcoporum subsidio ad consequendam vitam eternam indigerent, episcopi autem imperatorum legibus in vita civili et negotiis saecularibus uterentur.“ Era Pap'a Gelasiu în epistol'a a 8. catra Imperatul Anastasiu scrie: „Imperatores episcopis in ordine rerum ad religionem spectantium sunt subjecti; episcopi autem illo, qui primam sedem occupat, non excepto, in ordine regiminis politici imperatoribus obedire debent.“

A trage asia dara în cercul de autonomie bisericească și afaceri, carile dupa natur'a lor apartienu cercului de competința a puterii seculare de statu, nu se potrivește cu natur'a unei puteri, carea dupa asertul cardinalu alu Mantuitoriului, nu este din lumea acest'a. Tot asia de contraria institutiunilor bisericești, desvoltate și consolidate în decursul secolurilor, ar fi ignorarea relatiunilor factice a-le societății bisericești cu puterea seculară de statu.

Credindu că în seculul prezentu alu luminoșilor, carile au dilucidatu și liniile de demarcatie între autonomia bisericească și cea seculară, puterea de statu n'are lipsa de o apologia fatia cu bisericile esistente, nu vom se mai continuam firalu acest'a, ci trecem la observările în privința teoriei a doua, după carea autonomia bisericească se reduce numai cât la facultatea predicamentului și a sevirsirii cultului religiosu bisericescu.

E demustratu de istoria, că în seculii dintai ai crestinatatiei, biserica diregea și administră toate afacerile sale fara de vre unu amestec al puterii seculare de statu. Tocma mai tardiu, și anume după încrestinarea Imperatorilor și recunoșcerea politica a bisericii crestine în imperiul romanu, încep a se face distincțiunea cunoscută între: „Jura in sacris et jura circa sacra,“ apoi distincțiunea între afacerile referitorie la ființa și la cele ce privescu ordinea esteriora a bisericii, precum și distincțiunea între obiectele, carile atingu nemijlocitu și mijlocitu interesele bisericii. Pe temeiul unor distincțiuni ca acestea se și restringea cercul autonomiei bisericești mai multu au mai puțin, după mesur'a barbatiei organelor bisericești în apararea drepturilor sale, precum și a puterii organelor seculare întru calcară acestora drepturi.

Cumca biserica nu a întrelasatu, a protestă în contra marginirii cercului seu de autonomie, se vede apriatu parte din canoanele sinodale, parte din scrierile apologetice.

Canonul 30. apostolicu și can. 3. alu sinodului VII. ecumenicu decretăza destituirea Episcopului,

¹⁾ Ioanu 18, 36.

²⁾ Mat. 22, 21.

³⁾ I. Petr. 2, 13.

a presbiterului si a diaconului, alesi si introdusi prin puterea secularia.

In privinti'a administrarii averiloru bisericesci dispune can. 26. alu sinodului alu IV. si can. 11. alu sinodului alu VII. ecumenicu tóte detaiurile in neartarnare de puterea secularia.

Can. 12. alu sinodului din Cartagen'a si can. 9. alu sinodului alu IV. ecumenicu reguléza tóta procedur'a jurisdictiunii bisericesci, fara de a concede puterii secularié óre-carele amestecu.

Cât de putieniu intemeiate sunt provocarile la esemplele Imperatoriloru romani, se arata din istoria, si din cuvintele celoru mai renumiti regenti.

Imperatulu Constantinu, la carele se adresara unii Episcopi cu plansorile lor, dise in adunarea sinodala: „*Deus vos constituit sacerdotes et potestatem vobis dedit, de nobis quoque iudicandi; et ideo nos a vobis recte iudicamur; vos autem non potestis ab hominibus iudicari.*“¹⁾

Imperatulu Teodosiu II. dise cu ocaziunea sinodului dela Efesu: „*Nefas est, ut se immisceat quis in negotiis ecclesiasticis, qui non est conscriptus in catalogo episcoporum.*“

Imperatulu Marcianu, carele aduse la sinodulu alu IV. ecumenicu trei propuneri spre discutare, dise: „*Decorum est, haec a vobis potius firmari per synodum, quam nostra lege sanciri.*“²⁾

Pentru aceea scrie si Fleury, renumitulu istoricu: „*Principes leges ecclesiasticas non statuebant, sed, qua protectores ecclesiae, coactivam subministrabant, ad eisdem decisionibus executioni mandandas.*“

Totu acestu barbatu renumitu scrie, pe bas'a dateloru istorice in privinti'a reasiediarii scauneloru ierarhice urmatórele: „*Electiones episcoporum extra curam principum erant, nisi in majoribus cathedris et urbibus, in quibus imperatores, ad fidem conversi sedem ficerant.*“³⁾ Si in capitululu 28. alu legiloru de statu, se spune detaiatu modulu alegeriloru pentru scaunele ierarhice, fara de a face vre unu rezervatu pentru reginte.

Din timpulu Imperatoriloru Iustinianu, Leone, Alexiu, Emanuila Comnenulu sunt ordinaciuni in afacerile esterióre bisericesci, insa tocma in legislatiunea Iustiniana este espresa noim'a, dupa carea legile imperiale se fia in acordu cu asiediemintele sinodale, cáci altfelu sunt fara de putere.

Cu asemenea caldura se ventiléza si intrebarea referitória la *subieptulu autonomiei bisericesci*. Pe cand de un'a parte se sustiene, cá numai Episcopatul, ca reprezentantulu puterii si alu demnitatii apostolice ar fi singurul subieptu alu autonomiei bisericesci, se vede de alta parte, mai vertosu in timpulu mai nou, de cand s'a desceptatu in popóre consciinti'a in afacerile sotiale si politice si a petrunsu in societate teori'a, cumca purtatorii sarcineloru comune se fia partasi si drepturiloru comune, cá atát presbiterulu, cât si inteleginti'a si dupa ea poporul bisericescu tindu, de a participá la drepturile de autenomia.

Dreptu cá une-locuri erá presbiteriulu deprinsu, de a privi comunitatile parohiale de minorene si a dírege tóte afacerile bisericesci, chiar si cele economice dupa socotinti'a propria fara de a ascultá de

graiulu parochieniloru; dreptu cá alocurea li placeá si Episcopiloru, a ignorá consiliulu presbiteriulu si dorintiele diecesaniloru in afacerile administrative, dispunendu tóte numai cât dupa vointi'a propria; dreptu cá alocurea apareá si anomalí'a, cá Metropoliti, maguliti de favórea optimatiloru seculari, disconsiderau drepturile Episcopiloru sufragani, si privindu sínódele provinciale ca unu balastu, nu le conchiemau, ci despre afacerile cele mai cumpenitórie a-le bisericei tratau singuri cu organele puterii de statu. Ba, dupa caderea imperiului romanu, veni a-dese la randu si clatinarea sistemului mitropolitanu si usurparea drepturiloru canonice a-le bisericeiloru provinciale prin centrurile patriarhale.

Ferice de biseric'a lui Christosu, cá astfelu de anomalii nu se latira pretutindene si nu remasera pentru totdeuna!

Dupa esemplulu Mantuatoriului, carele in tóte lucrurile sale priviá numai cât binele comunitatii bisericesci lucrau si Apostolii, nu in numele lor, ci numai cât in numele bisericei, si cu tóte cá ei, dupa primirea Spiritului s. in duminec'a rusaliiloru, erau consciuti de plenitudinea daruriloru, de carile se facura partasi, totusi afacerile mai insemnate a-le bisericei le tratau numai cât cu concursulu presbiteriloru si alu credinciosiloru. Dovada sunt sínódele Apostoloru in scopulu alegerii celoru siepte diaconi si spre aplanarea certeii între crestinii din Antiochi'a.

Cumca pe acésta cale, desemnata de Apostoli, pasira si urmasii lor, dovedescu datele istorice, pe cari razimandu-se scrie renumitulu Fleury: „*In quolibet ecclesia episcopus nihil magni momenti, presbyteris, diaconis et clericorum praecipuis inconsultis, faciebant. Saepius etiam, quoties id res postulare videbatur, totius populi mentem explorabant.*“¹⁾

Tot acést'a se observá la reasiediarea scauneloru ierarhice: Renumitulu istoricu Dannemayer dice: „*Nach dem Tode der Apostol war die Wahl der ordentlichen Weg, um zu einem Kirchenamte zu gelangen, und dabei theilhaftig sich nicht nur der Clerus, sondern auch das Volk.*“²⁾

Tot acést'a demustra si asiediemintele apostolice, carile in tom. 8. cap. 4. oranduescu, ca numai acel'a sè se chirotanésca Episcopu, carele este alesu de intrég'a comunitate bisericesca, spre carele scopu sè se adune Episcopii vecini, clerulu si poporul bisericii respective.

Acést'a se intaresce si de s. Ciprianu in epistol'a 68., unde scrie: „*Sè se observe datin'a apostolica, precum si cetera, ce se observa in Afric'a si in tóte provinciile. De este a se alege unu Episcopu, sè se adune Episcopii provinciei si se faca alegerea in presenti'a poporului, carele cunósce viéti'a fiacarui si petrunde faptele tuturor.*“

Din aceste scurte trasuri se vede, cá in vécurile anterióre, Episcopatul erá departe, de a se privi de singurul subieptu alu autonomiei, ci cautá a se intari prin cooperarea clerului si a comunitatiloru, si in acestu concursu aflá o putere ca aceea, incát urgiile cele cráncene a-le paganatatiei nu erau in stare, de a infránge biseric'a intru esercitiulu autonomiei sale.

(Va urmá.)

1) Rufinus Instit. eccles. Lib. II. cap. 2.

2) Bevereg. tom. II. pag. 190.

3) Dissert. II. pag. 59.

1) Dissert. II. pag. 64.

2) Kirchengeschichte I. Theil. S. 190.

D i v e r s e .

* **Preasanti'a Sa D. Episcopu Ioanu Metianu** a sositu acasa. Vineri cu trenulu de diminéti'a dela Budapesta, éra eri cu trenulu de médiédi a plecatu la Szalonta, si de aci la comun'a Tulca, in protopopiatulu Oradi-mari, pentru a severi santirea bisericeii parochiale, de curând edificata.

* **Diu'a nascerei Maj. Sale** imperatului si reg. nostru Franciscu Iosifu I. in Opidulu Pecic'a-rom. s'a serbatu in 6. Aug. ca si in anii trecuti tienendu-se unu Te-Deum, la care au asistatu direg. politice din locu. Salvele de trascuri n'au lipsitu nici aci.

* **Diariulu Natiunea** din Bucuresci cu numarul din 6. Augustu a inceputu publicarea unui ciclu de articli politico-sociali fórte interesanti „*Despre Bucovina*“ scrisi de poetulu G. Sion membru alu academiei de sciintie, cu o péna maiéstra, ce te misca pana in sufletu. „Lasand pentru alta data studiulu provincioloru incorporate cu Ungaria dela dualismu in cóce, dice venerabilulu Sion, i-mi permitu se vorbescu despre Bucovina, tíera de care sunt legate atâte suveniru scumpe pentru noi, — tíera, a carei cunoscintia nationala este mereu framentata si calcata de elemente straine, — tíera, din care au resaritu legendele nóstre, cele mai clasice, — tíera unde zacu ósele multoru eroi, cari au ilustratu glori'a nóstra militara din trecut, tíera unde in timpuri de restriste emigrantii nostri gasescu asilu si imbracisiane, — tíera, de unde ne-a venitu celu mai pretiosu tesauru istoricu (cunoscutu sub numele de documente Hurmuzachesci) daruita Romaniei pentru ilustrarea aneleloru sale.“

* **Conscientiositate medicala.** Ni-se scrie din comun'a Curticiu despre unu casu de mórte, care a alarmatu mai pre intregu corpulu sanitaru alu comitatulu nostru. De ore-ce in nrulu 189 alu diariului „Alföld“ se dice, că mórtea de care vom vorbi a fostu provocata prin inveninare, in interesulu adeverului ne simtimu si noi datori a inregistrá casulu, dupa cumu lu-spana insisi parintii mortulu: Locuitoriulu din Curticiu Donu Teodoru a avutu 5 prunci, dintre cari patru au repausatu mai de a rendulu in etate de 2 sau 3 ani. In 6 a lunei curinte alu cincilea pruncu deveni morbosu; parintii i-dedera vinarsu si rezultatulu fu că pana in 7 pruncutiulu a fostu plinu de versatu de celu merantu. Tatalu pruncului s'a dusu indata la medicu, dar acest'a nu éra acasa, omulu nepotendu-si neglige lucrulu s'a dusu mai de parte la ale sale. In 8 diminéti'a (7 óre) omulu érá s'a dusu la domnulu, dar acest'a inca dormiá; l'a acceptatu a casa pana la 10 óre, dar n'a venitu, deci omulu érá s'a dusu la lucrulu seu. Dupa médiédi inse totusi s'a induratu mediculu si a venitu; elu scie ce receptu va fi prescrisu, destulu că sér'a tardiu venindu omulu dela lucru aflá receptulu, inse nu se duse la apoteca, de óre-ce érá prea târdiu. Pana diminéti'a la pruncutiulu i s'au umflatu grumadii de nu mai potea inghiti nici lapte, nici apa; asia dara omulu nu a cumperatu leacurile, căci sciea că pruncutiulu nu le mai póte inghiti. Asia a trecut lucrulu pana in 12 ser'a, candu pruncutiulu a moritu. Tatalu se duse la medicu dupa certificatu, ca se-si póta inmormentá prunculu inca dumineca. Mediculu veni la pruncu si-lu vediu totu umflatu la grumadi si rosiiu la budie; intrebá că datuiau medicin'a prescrisa de elu. Tatalu respunse că nu, de orece ar fi fostu numai spese zadarnice, nepotendu-le inghiti prunculu; érá pe alta parte mai adause, că a cheltuitu destulu si cu ceia-

lalti prunci, dar indesiertu; ma! la densulu a fostu incuarteratu unu corporalulu, carele avú o rana la mana, si patru septemani s'a totu unu cu o medicina, dar totusi candu a plecatu s'a dusu nevindecatu. Mediculu nostru — spuna comissi'a care a esitu in faci'a locului, că a auditu vorbele omului — a venitu la mine beatu, căci nu a vediatu pre budiele pruncului bumbaculu celu rosiiu, carele lu-pusese muna sa cum e datin'a la tieranii de pre aici, dupa ce morise de ore-ce pruncutiulu incepu a vomá veninu. La aceste mediculu celu cu ochii impainginati replica, intru o romanesca jidano-toto-magiara, asia dt'a datu la pruncu leacu dela catana, unde leacuri? ada se vedemu! Si invetiatiulu de medicu lua ieguti'a ce remasese la elu dela sermanulu corporalulu si i-o dede. Mediculu inse pregati certificatu si-lu dede omului, érá acest'a se duse la preotu si acest'a merse de inmormenta prunculu, fara se fie cautatu, ce e scrisu in certificatu, de ore-ce sciea, că primindu-se pentru mortu certificatu póte urmá nemedilocitu inmormentarea, dupa cum s'a practisatu aici de candu avemu fericirea se ne laudámu cu unu medicu atátu de vestitu. Ei! dar ce se vedi? La ómenii pigmei li-trebuie reclamu; asia si mediculu nostru se pune pe trenu si aduce comisia intréga. Se asculta tatalu mortulu si acest'a spune la cinsti'a comisia, cum s'a enaratu mai susu, dar mai adauge că mediculu a fost beatu candu a visitatu pre mortu. Ce a facutu comisi'a, ce nu, destulu că prunculu nu s'a desmormentatu ca se se constateze inveninarea; cu tote aceste mediculu, sau atare prietenu alu seu dice in susucitatulu diariu, că de aici se póte esplicá, de ce intrecu romanii atátu de tare in mortalitate pre cele alalte popóra din patria! Se intielege că la audiulu acestei afirmatiuni numai magiarii de calibrulu medicului nostru nu voru isbueni in hohotu! Ceialalti impreuna cu noi voru esclama „*beata simplicitas*“! cu atátu mai vartosu că, in numerulu prosimu alu diariului susu-citatu, unu I. K. desminte formalu pre dlu medicu Éta dar unu esemplu eclatantu de conscientiositate medicala! Videant consules! Ore asia stámu si cu celelalte bransie ale vietii nóstre publice?

* **Avisu!** Pentru acei P. On. Domni cari voiescu a lua parte la festivitatile „iubileului de 25 ani alu corului de pluguri din Chiseteu“ comitetulu arangiatoriu a esoperatu scaritierea pretiurilor de calatorie pe liniile ferate cu 25% pe timpulu dela 15 pana la 25 Sept. a. c. n. dreptu aceia respectivii participatori suntu rogati ca aratandu statiunea de plecare sè se adresedie catra subscrisulu pana inclusive 29 aug. st. v. pentru de a li se tramite recerutele bilete de legitimiatiune. Chiseteu, 9. Augustu 1882. *Lucianu Sietianu*, presied. corului.

* **Multiamita publica.** Judele comunalu *Gligor Veresu* de aici, petrunsu de adeveratulu semtiu crestinescu si din iubirea ce o nutresce facia de s. Biserica, a binevoitu a doná pe seama acesteia unu „antimis“ pentru care bunavointia din partea comitetului parochialu i-se aduce acésta multiamita. Rontan, 6. Augustu 1882. Pentru comitetu. Teodor Cipo m. p. notariulu comitetului.

* **Invitare.** Inteligenti'a romana din Maderatu (Magyarát) va aranjá *petrecere sociala* (Pitnicu) in 22. Augustu a. c. st. vechiu in localitatea scólei confesionale rom. din Maderatu. Pretiulu de intrare: peatru persóna 1 fl. pentru familie 2 fl. v. a. Venitulu curatu este destinatulu pre séma fondului scol. confes.

rom. din locu. NB. Ofertele marinimóse se primescu cá multiamita si se vor cuita pe calea jurnaleloru. Inceptulu la 7. óre sér'a.

D. Frédéric Damé,

fost profesor la liceulu St. Sava, insciintiéza pe parinti cá primescu la densulu acasa, dela 1. Septembre, elevi pensionari, cari urmeza cursurile liceale sau gimnasiale. Elevii ce i-se vor incredintiá, afara de o buna crestere, vor primi si lectii particulare de limb'a franceza.

(A se adresá, la d. Frédéric Damé, strada, Polona, 70. in Bucuresci, — langa gimnasiulu Michaiu-Bravulu.)

Insciintiare.

Pentru orientarea celor interesati se anuncia cá primirile si inscrierile la institutul pedagogicu-teologicu din Aradu pe anulu scolasticu 1882/3 vor avé locu in dilele de 30 si 31 Augustu st. vechiu, a. c.

Tinerii, cari dorescu a fi primiti in óre-care despartimentu, trebue a-se presentá pe terminele indegetate in persóna la consistoriulu din Aradu, avendu a produce urmatóarele documente, si anume: recursu adresatu catra ven. consistoriu, prevediutu cu estrasu din matriculele botezatiloru, si testimoniu despre studiile, ce au terminatu.

Arad, 12/24. Augustu 1882.

Directiunea institutului pedagogicu-teologicu.

Insciintiare.

Esamenele preparandiale, cu elevele institutului pedagogicu românú din Arad, se vor tiené in 30. Augustu st. v. a. c. la 8 óre diminéti'a. Elevele care vor a depune esamenele prescise trebue sè se presinte pe terminulu indegetatu la institutul pedagogicu-teologicu din locu.

Arad, 12/24. Aug. 1882.

Directiunea institutului pedagogicu-teologicu.

Incunoscintiare.

Inscrierile se vor face la scól'a de fetitie de statu din Beiusiu (VI. clase), dela 1—8. Septembre anulu cur., inclusive, despre ce se incunoscintiéza parintii si tutorii elevelor, cu aceea observatiune, cá cine se va insinúá dupa terminulu prefíptu, va fi respinsu dela inscriere.

Tacs'a inscrierei este fisata la 50 cr. dela care nici una eleva nu se póte dispensá.

Didactrulu este 2 fl. v. a., care inse dupa circumstari, ficeloru mai misere se va ertá.

Beiusiu, 22. Augustu 1882.

Balintu Lakatos m. p.
dirigintele scólei de fetitie.

Buletin meteorologicu.

Diu'a.	Lun'a.	Pressiunea aerului	Temperatura	Ceritula
Sambata	19. Aug.	764.3 mm.	14 R.	plóe
Duminea	20. "	764.5 "	16 "	obdusu
Luni	21. "	764.6 "	19 "	seninu
Marti	22. "	761.3 "	17 "	obdusu
Mercuri	23. "	764.6 "	16.3 "	seninu
Joi	24. "	764.6 "	18.6 "	seninu
Vineri	25. "	733.3 "	19.3 "	seninu

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu din comun'a *Branesci*, in protopresbiteratulu Fagetulu, se escrie concursu cu terminu pana in 8/20. Septembrie a. c. pe langa urmatoriulu beneficiu:

In bani gata 320 fl. v. a. pentru conferintiele invetiatorescu 10 fl. pentru scripturistica 5 fl. gradina de legumi de 1/2 de jugeru si cortelu liberu.

Concurentii au se-si trimita petitiile instruate in intielesulu statulu deadreptulu catra Consistoriulu diecesanu in Caransebesiu.

Caransebesiu, din siedinti'a consistoriala tienuta in 29. Iulie 1882.

Consistoriulu diecesanu.

Se escrie concursu pentru vacant'a statiune invetiatoresca din comun'a *Musc'a*, protopresbiteratulu Vilagosiulu, cu terminu pana in 5/17. Septembrie 1882. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: a) cortelu liberu cu doue gradini mari pentru legumi, b) in bani gata 120 fl. v. a. c) jumetate sesiune de pamentu aratoriu, doue pepinise si una canipisce, d) 9 orgii de lemne, din care este a-se incalzi si scól'a. e) 5 fl. pentru scripturistica, 8 fl. pentru cercetarea conferintieloru si 8 fl. pentru curatitulu scólei, f) dela fie care inmormentare 50 cr. dela care se va face liturgie 1 fl.

Doritorii de a ocupá acésta statiune invetiatoresca sunt avisati a-si asterne recursele loru instruite conform stat. org. adresate Comit. parochialu si ale tramite oficiulu protopresbiteralu in Világos pana in 1/13 septembrie a. c. totu odata sunt avisati a-se presentá in vre-o duminea ori serbatóre in biserica spre a-si areta desteritatea in cantarile bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Atanasiu Mera**, m. p. parochu, conduc. oficiulu protopresb.

Pentru deplinirea statiunei invetiatorescu dela scól'a a II-a din comun'a *Tautiu*, inspectoratulu Agri-siului cu terminulu de alegere pe 29. Aug. st. v.

Emolumintele sunt urmatóarele: 1) in bani 220 fl. v. a. 2) 10 orgii de lemne, 3) pentru conferintia 7 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recurserile sale instruate conform statutulu organicu si adresate comitetulu parochialu din Tautiu, — pana la terminulu alegerei a-le trimite Dlu inspector

Florianu Montia in Sicul'a, post'a ultima Boros-Jenö; éra in vre-o Dumineca séu serbatóre a-se presentá la sant'a Biserica de acolo pentru de a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Tautiu, la 8. Augustu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Florianu Montia**, m. p. inspec. scl.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a *Rosi'a*, protop. B. Ineului se escrie concursu, diu'a alegerei **29 Augustu st. v. a. c.** Emolumintele sunt:

1) In bani gata 120. fl. 2) 10 cubule bucate parte grâu parte cucurudiu. 3) 8° lemne de focu din care este ase incaldi si scol'a. 4) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa acésta statiune recursele loru adresate comitetului parochialu concerninte si intruate conformu stat. org. le voru trimite subscrisului ppbiteru pana la 22 Aug. st. v. a. c. in Chisineu (Kisjenö).

Rosia 1 Aug. 1882.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru statiunea invetiatorésca din *Revetisiu*, protopresb. B. Ineului se escrie concursu cu terminu de alegere pe **29 Aug. st. v. a. c.** Emolumintele sunt: 1) Salariulu anualu in bani 120. fl. 2) 10 cubule bucate. 3) 6 orgii de lemne din care are a-se incaldi si scol'a 4) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, recursele loru instruate conformu stat. org. si adresate Comitetului parochialu le vor trimite suberisului protopresbiteru pana in 22. Aug. st. v. a. c. in Chisineu (Kisjenö.) si au a-se presentá pana la alegere in vre-o Dumineca la Sta biserică pentru a-si arată desteritatea s'a in cantulu bisericescu.

Revetisiu, 1. Augustu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea** m. p. ppresbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci dela scol'a a doua rom. gr. or. confes. din *B. Ineu*, se publica concursu, diu'a alegerei **29 Aug. st. v. a. c.** Emolumintele sunt: 1) Salariulu anualu in bani gata 300 fl. v. a. 2) Pentru scripturistica 6 fl. 3) Diurne la conferintiele invetiatoresci 6 fl. 4) Pentru maturatulu, si incalditulu scolei 15 fl. 5) 10° lemne de unde se a-se incaldi si scol'a, si in fine cortelu liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a documenta: a) cà au testimoniu de cualificatiune din studiele pedagogice, b) testimoniu de cualificatiune din limb'a magiara, c) se fie versati in cunostinti'a noteloru, pentru a infintia, si conduce unu coru vocalu in cantarile bisericesci, pentru ce va primi anualminte o remuneratiune de 50 fl. inse acésta suma, numai dupa aratanda desteritate in inaintarea cantariloru, va ave dreptu a o pretinde dela comun'a bisericésca din spesele cultului; coristi si cei mai bine cualificati vor fi preferiti, se poftesce dela recurrenti a-se presentá in vre-o dumineca la sta. biserică pentru asi arata desteritatea in cantulu bisericescu, ér recursele adresate comitetului parochialu se voru trimite pana la 25 Aug. st. v. a. c. subscrisului ppresbiteru in Chisineu (Kisjenö).

B. Ineu, 1/13. Aug. 1882,

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din *Luncsiór'a*, inspectoratulu Pestesiului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **8. Septembre st. v.** in care di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt:

1) in bani gata 200 fl. v. a. preliminati in spesele comunale, si solviti invetiatoriului in rate trei lunarie, 2) folo-irea unei gradine de 1500 stangeni \square de clas'a I. 3) pentru incalditulu invetiatoriului 20. metri de lemne, 4) Cuartiru naturalu si 5) pentru incalditulu scolei comun'a e datóre a aduce lemne câte vor trebui.

Doritorii de a ocupá acésta statiune se-si trimita recursele instruite in sensulu statutului organicu inspectorelui cercuale O. D. Teodoru Filipu p. u. Eleds pana in diu'a suspomenita.

Luncsióra in 6 Augustu st. v. 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Teodoru Filipu** m. p. insp. cerc. de scl.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu vacantu din comun'a *Harmadia*, in protop. Lugosiului, se escrie concursu cu terminu pana la **5 Sept. st. v. a. c.** cand se va tienea si alegerea.

Emolumintele sunt 140 fl. v. a. 20 de meti cucuruzu in bómbe, 8 stangeni de lemne din care are a se incaldi si scol'a, cuartiru liberu cu gradina de 1/2 jugeru.

Recursele ajustate in sensulu statutului org. bis. au a-se adresa catra on. comitetu parochialu gr. or. din din Harmadia si a-se espedá Dlui protop. Georgiu Pesteanu in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. si inspectoru scolaru.

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scol'a de fete din *Izvini*, cu terminu de alegere pe **5/17. Septemvre a. c.**

Emolumintele anuali sunt: in bani 150 fl. v. a. 50 meti de bucate, 7 orgii de lemne din care se incaldiesce si scol'a, 2 jugere de pamentu, cortelu liberu si gradina.

Invetiatórele se-si trimita recursele, ajustate conform prescrizeloru stat. org. subscrisului inspectoru de scole per Vinga in Seceani, avendu inainte de alegere se se presenteze in comuna spre a-se face cunoscuta poporului. — Daca nu va competi nici o invetiatóre, potu fi alesi si invetiatori.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Iosifu Gradinariu**, m. p. inspectoru de scole.

Pentru deplinirea vacantei parochii de clas'a III. din *Apadia*, protteratulu Caransebesiului, se publica concursu cu terminu de **30 de dile.**

Dotatiunea se cuprinde din: O sesia completa parochiala computata pe anu cu unu venit de 128 fl. Unu intravilanu parochialu 20 fl. birulu in cucuruzu sfermantu dela 120 case a 15 oche face 45 meti a 3 fl. 135 fl. Stol'a si alte accidentii facu la anu 60 fl. Sum'a 343 fl.

Concurentii au la substernerea suplicei loru a a-se conformá §§. 15 lit. c. 17 si 18 din regulamentu pentru parochii.

Apadia in 27. Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegeve cu preaon. Domnu prot. **Nicolae Andreeviciu**.

La Nru de facia alaturamu unu suplementu de $\frac{1}{2}$ cõla.

Suplementu la „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Nr. 33.
Anul VI — 1882.

Pe bas'a decisului adusu in puterea §. 63. a statutului organicu in sedinti'a comitetului protopresbiteralu alu tractului Oravitia, tienuta in I. Aprile a. c. si in urmarea incuviintiarei date de venerabilulu consistoriu diecesanu de datulu Caransebesiu, 27. Iuliu 1882 Nr. 737 B. prin acést'a se escrie concursu pentru ocuparea vacantului *postu de protopresbiteru* romanu gr. or. in tractulu Oravitia.

Doritorii de a concure la acestu postu, voru avé a substerne rugarile loru de concursu, instruite cu documinte in forma autentica despre calificaciunea si despre ocupaciunea loru de pana aci, M. On. Domnu administratoru protopresbiteralu Macsim Popovicu, in Oravitia montana (Oraviczabánya) ca presedintele comitetului protopresbiteralu, in terminu mai multu de 45 de zile socotite *dela prima publicare* a acestui concursu in fói'a „Biserica si Scól'a“

Competentii au se dovedésca cumca posedu celu putienu calificatiunile normate in § 15. lit. a) din regulamentul pentru parochii. Intre asemenea calificati voru fi preferiti aceia, cari vor mai probá cá au facutu studii la vre-o facultate filosofica ori juridica, séu cá s'a destinsu prin edarea vrunui opu folositoriu pre terenulu bisericescu ori scolasticu; cu deosebire vor fi preferiti intre asemenea calificati aceia, carii sunt fi ai diecesei, séu au servitu ca preoti celu putinu cincini ani in diecesa, si asia cunoscu pre deplinu referintiele locale diecesane.

Emolumintele inpreunate cu acestu postu sunt:

1) Birulu anualu de la preotii: a) cu parochia de clas'a I-a 8 fl. b) cu parochia de clas'a II-a 6 fl. c) birulu anualu de la toti ceialalti preoti prevediuti cu parochii 4 fl.

Sta inse in libera voia a preotiloru ca ei se presteze birulu si in natura amesuratu punctului 32 alinea c. din Rescriptulu declaratoriu.

2) Tacsele pentru sedulele de cununia dupa usulu de pana aci, adeca 1 fl. v. a. de fiecare sedula de cununia.

3) Pausalele de calatoria ce pentru estinderea actuala a protopresbiteratului pana la alta dispusetiune se prestéza prin consistoriulu diecesanu in sum'a annuala de 300 fl. v. a.

4) Dotaciunea incopciata cu parochi'a protopresbiterala din Oravitia montana.

In fine se obsérva cá pentru comunele ce apartínu astadi protopresbiteratului Oravitiei, si cari la timpulu seu se vor anectá la infiintiandu-lu protopresbiteratulu Bogsei montane, fiitoriulu protopresbiteru nu va avé se pretinda nici o recompensa.

Datu in Oravitia montana din siedinti'a comitetului protopresbiteralu tinuta in 7/19. Augustu 1882.

Comitetulu protopresbiteralu gr. or. romanu alu tractului Oravitiei.

In contielegere cu comisariulu consistorialu: **Filaret Musta** m. p.

Nepresentendu-se recurenti pentru de a potea face alegere de invetiatoriu la scóla romana gr. or. din comun'a *Sosdia*, protopresbiteratulu Jebeliu, se escrie concursu a 2-a óra, cu terminu pana in *finea lui Augustu st. v. 1882.*

Emolumintele inpreunate cu acestu postu invetiatorescu sunt urmatóarele: 1) in bani gata 80 fl. 2)

pentru 12½ chile lumini, 56 Chile lardu, 56 Chile sare si 9 orgii de lemne din care are a-se incaldi si scól'a, pretiuite in bani gata 100 fl. 90 cr. 3) 12-3 Hl. grâu si 12-3 Hl. cucuruзу, 4) pausialu de scripturistica 8 fl. 5) Pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl. 6) 4 jugere de pamentu fenatia. 7) Gradina pentru legumi si cuartiru liberu, 8) dela inmormentari unde va fi poftitu 50. cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recurrence loru prevediute cu tóte documintele prescise de statutulu org. bisericescu ale adresá comitetului par. si a-le tramite parintelui prot. si inspectoriu scolariu Alesandru Ioanovicu in Zsebel pana la mai susu indicatulu terminu.

Dela recurenti se recere a-se presentá in vre-o Domineca ori serbatórea in Sta biserica din locu pentru de a-si aretá desteritatea in tipicu si cantarile bisericesci.

Sosdia in 6 Augustu 1882.

Comitetulu parochialu.

Vicentiu Prohabu, m. p.
preotu.

In contielegere cu Rv. D. ppbiteru **Alesandru Ioanovicu.**

Nr. 804. B.

Pentru conferirea de 2 Stipendii de câte 500 fl. v. a. pe anu pentru 2 tineri clerici, eventualu gimnasisti cu maturitate, carii in decursu de 2 ani se frecventeze Universitatea din Lipsca (Saxonia in Germania) spre perfectionarea lor in sciintiele auxiliare teologice si pregatirea pentru profesura de teologia cu terminu pana in 10. *Septemvre a. c. st. v.*

Cererile recurentiloru sunt a-se subscrerne Consistoriulu diecesei Caransebesiului pana la terminulu sus aratatu instruite:

1) cu atestatu dela oficiulu parochialu concerninte spre legitimare, cá concurintele este româu de religiunea gr. or.;

2) cu atestatu de maturitate despre absolvirea cu bunu succes a gimnasiului intregu;

3) atestatu medicalu, cá concurintele este pe deplinu sanatosu;

4) atestatu despre studiile teologice la unulu din institutele teologice din Metropolia nóstra ortodoxa resaritena.

Se primescu recourse instruite cu recerintiele pp. 1. 2 si 3 pentru aceste doue stipendii si numai dela gimnasisti absoluti; asupra acestoru petitiuni se va reflectá inse numai in lipsa de clerici absoluti recurenti calificati in sensulu puncteloru 2 si 4 din acest concursu.

Caransebesiu, din siedinti'a cons. tienuta in 27. Iuliu 1882.

Episcopulu diecesanu:

Ioanu Popasu, m. p.

Pentru deplinirea postului de suplementu langa emeritulu invetiatoriu din *Rachita*, Ioanu Blidariu, se escrie concursulu, cu terminu de alegere pe 29 *Aug. a. c.*

Emolumintele sunt: in bani gata 200 fl. v. a. pausialu pentru conferintia si scripturistica 50 fl. v. a. cucurudiu in bómbe 40 meti; unu jugeru pamentu aratoriu, si locuintia libera cu gradina intravilana; 10 orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a; in fine venitele accidentali dela inmormentari s. a.

Recursele adresate Comitetului par. sè se trimita parintelui Georgiu Cratiunescu protopopu in Belincz pana inclusive 27. Aug. a. c.

Dela recurenti se pretinde a fi depusu esamenulu conform art. XVIII. §. 6. din 1879. si a-se presentá in biseric'a din locu in vre-o duminica ori serbatóre, spre a-si aratá desteritatea in tipicu si cantarea bisericésca.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** prot. si insp. de scóle.

Conformu decisului Venerabilului Consistoriu eparchialu dto. 23 Iuniu a. c. Nr. 1633 se escrie concursu pentru ocuparea postulului de invetiatoriu definitivu la clas'a I. dela scól'a gr. or. romána din opidulu *Capolnasiu*, comitatulu Carasiu-Severin, cu terminu de alegere pe 22 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: c) cortelu liberu; b) 357 fl. 50 cr. in bani gata; c) 12 orgi de lemne din cari e a se incaldi si clas'a de invetiamentu; d) 10 fl. pentru participarea la conferintie e) 10 fl. pentru tiparituri si scripturistica; f) dela ingropatiuni mai mari unde va fi poffitu 40 cr.

Recurentii au se provéda petitiunile lor cu testimoniuni despre absolvirea preparandiei, — de calificatiune, atestatu despre depunerea esamenului din limb'a magiara si atestatu de conduita estradatu din partea comitetului parochialu si vediutu de catra concernentulu inspectoru cercualu, — petitiunile astfelu provediute adresate comitetului parochialu gr. or. in Capolnasiu a le tramite M. O. Domnu Demetriu Marcu inspectoriu de scóle in Birchisiu, p. u. Kápolnás, totodata pana la terminulu alegerei au a se presentá in Sta Biserica, pentru a-si arata desteritatea in cantare si tipicu. Petitiunile instruate in diu'a alegerei nu se voru luá in consideratiune.

Capolnasiu, din siedinti'a extraordinaria a comitetului parochialu gr. or. tienuta la 25 Iuliu 1882.

Vasilii Olariu m. p.

par. v. pres. com. par.

In contielegere cu: **Demetriu Marcu**, inspectoru de scóle.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din *Ignessi*, protop. B. Ineului diu'a alegerei 29. Aug. st. v. a. c.

Emolumintele anuali: 1) bani gata 80 fl. 2) 8 cubule bucate parte grâu, parte cucurudiu, 3) 8 stengeni de lemne din care sè se incaldiasca si scól'a, 4) 2 masuri mazere, 5) cuartiru cu gradina de legumi.

Voitorii de a ocupá acést'a statiune recursele lor adresate comitetului parochialu concerninte, le voru trimite subscrisului ppbiteru pana la 22. Aug. a. c. st. v. la Chisineu (Kis-Jenö).

Ignessi, 22. Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea** ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatorosci din comun'a *Donceni*, prot. B. Ineului cu terminu de alegere pe 29 Augustu 1882 st. v. Emolumintele sunt:

1) In banii gata 80 fl. v. a. 2) 9 Hct. litre 80 litre bucate grau, si cucurudiu. 3) 60 litre mazere. 4) 15 metri lemne de focu din care are a-se incaldi si scól'a. 5) Dela 57 nr. de case cate una portie de fenu. 6) Cortelu liberu cu gradina de legumi. Doritorii de a ocupa acést'a statiune recursele lor adre-

sate comitetului parochialu, si instruate conformu stat. org. pana la 22. Augustu st. v. le voru trimite subscrisului ppresbiteru in Chisineu (Kisjenö) éra pana alegere se voru presenta in vre-o duminica, au serbatóre la sfta bisericica pentru ase face cunoscuti poporului.

Donceni 25 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a *Berindia*, prot. B. Ineului diu'a alegerei 29 Augustu st. v. 1882. Emolumintele sunt: 1) In bani gata 60 fl. v. a. 2) 9 Hctlitre 80 litre bucate parte grau parte cucurudiu. 3) 8 jugere de pamentu parte aratoriu, parte fenatie, si pasiune. 4) 15 metri lemne de focu din care se va incaldi si scól'a. 5) Cortelu liberu cu gradina de legumi. Doritorii de a ocupa acésta statiune recursele lor adresate comitetului parochialu, si instruate conformu stat. org. pana la 22 Augustu st. v. le voru trimite subscrisului ppbiteru in Chisineu (Kisjenö) éra pana la diu'a alegerei se voru presentá la sta bisericica pentru asi arata desteritatea in cantari si tipicu.

Berindia 25 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a *Prazesti*, prot. B. Ineului diu'a alegerei 29 Augustu st. v. 1882. Emolumintele sunt: 1) In bani gata 80 fl. v. a. 2) 9 hctlitre 80 litre bucate, parte grau parte cucurudiu. 3) 60 litre mazere. 4) 9 jugere pamentu aratoriu. 5) 15 metrii de lemne din care se va incaldi si scól'a. 6) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune recursele lor adresate comitetului parochialu si instruate conformu stat. org. le vor trimite subscrisului ppbiteru pana la 22 Aug. a. c. st. v. in Chisineu (Kisjenö) avendu pana la alegere a se presentá la sfta bisericica pentru ase face cunoscutu poporului.

Prazesti 25 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a *Gavosdia*, prot. B. Ineului, diu'a alegerei 29 Augustu st. v. a. c. Emolumintele sunt: 1) In bani gata 120 fl. v. a. 2) 6 hctlitre grau, 6 hctlitre cucurudiu 3) 8° lemne din care are ase incaldi si scól'a. 4) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune recursele lor adresate comitetului parochialu si instruate conform stat. org. le voru trimite subscrisului protopresbiteru pana la 22 Aug. a. c. st. v. in Chisineu (Kisjenö) avendu pana la alegere a se presentá duminica au in di de serbatóre la sfta bisericica din Gavosdia pentru asi arata desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Gavosdia 20 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru statunea invetiatorésca din *Finisiu*, protopresbiteratulu B. Ineului, diu'a alegerei, 29. Augustu a. c. st. v. Emolumintele sunt: 1. in bani gata 120 fl. 2. 6 cubule grau, 9 cucurudiu. 3. 7°. lemne de focu din

care e a-se incaldi si scól'a. 4. $\frac{1}{4}$. sesiune pamentu aratoriu, si pasiune. 5. Cortelu cu gradina de legumi.

Pentru statiunea invetiatorésca din *Valea-mare*, protop. B. Ineului, diu'a alegerei **29. Augustu a. c. sf. v.** Emolumintele sunt: 1. banii gata 100 fl. 2. 5. cubule grâu, 5 cucurudiu. 3. 8°. lemne din care e a-se incaldi si scól'a. 4. Cuartiru cu gradina de legumi.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Nadalbesti*, protop. B. Ineului, diu'a alegerei **29 Augustu st. v.** Emolumintele sunt: 1. banii gata 80 fl. 2. 6. cubule bucate. 3. 14 metri lemne de focu din care se incaldiesce si scól'a. 4. 1 hetl. mazere. 5. Cuartiru liberu, folosirea unuia intravilanu si alte venituri cantorale.

Recurentii sunt avisati recurrencele lor adresate comitetului parochialu, si instruate conformu stat. org. a-le trimite subscrisului ppbiteru pana la **22. Augustu st. v.** in Chisineu (Kis-jenö).

Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea**, m. p. ppbiteru.

Se publica concursu pentru urmatórele statijni invetiatoresci vacante din Inspectoratulu Beliului.

1. *Capolna*, emolumintele sunt: 60 fl. aust. 12 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grau $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 2 mesuri fasole, 6 orgii de lemne, una portiune de fenu dela fie care Nr. pamentu aratoriu de 2 holde, si cortelu cu doua chilii si cuina, — alegerea se va tiné in **29. Augustu v.**

2. *Olcea*, emolumintele sunt: 46 fl. aust. 13 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grau $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 5 orgii de lemne, pamentu aratoriu de 5 cubule si cortelu cu 2 chilii si cuina alegerea se va tiné in **5. Septembrie v.**

Doritorii de a ocupa vre unulu dintre aceste posturi sunt avisati a-si asterne suplicile loru, instruite in sensulu stat. org. pana la terminele mai sus indicate Inspectorului cerc. de scóle Dlui Iosifu Pintia p. u. Hollod in Gyanta.

Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine: **Josifu Pintia**, m. p. inspectore cerc.

Se publica concursu pentru urmatórele statijni invetiatoresci vacante din Inspectoratulu Beliului.

1. *Gy-Rohani*, emolumintele sunt: 46 fl. aust. 12 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 6 orgii de lemne, pamentu aratoriu de 5 cubule si cortelu cu doua chilii cu gradina de legumi, alegerea se va tiné in **29. Augustu st. v.**

2. *Marausiu*, emolumintele sunt: 60 fl. aust, 10 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 8 orgii de lemne, una portiune de fenu dela totu Nr. si cortelu cu doua chilii, alegerea se va tiné in **25. Augustu st. v.**

3. *S.-Saldobagiu*, emolumintele sunt: 120 fl. aust. 8 orgii de lemne, una portiune de fenu dela totu Nr. si 8 cubule de bucate, cortelu cu doua chilii cu gradina de legumi, alegerea se va tiné in **29. Augustu v.**

4. *U-sadu*, emolumintele sunt: 45 fl. aust. 10 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 5 orgii de lemne, pamentu aratoriu de 16 cubule si cortelu cu doua chilii, alegerea se va tiné in **22. Augustu st. v.**

Comitetele parochiale.

In contielegere cu: **Iosifu Pintia** m. p. inspectoru scol.

Pentru deplinirea definitiva a statiunei invetiatoresci din *Ros'a*, cerculu inspectoratulu alu Beiusiului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **29. Augustu v. a. c.**

Emolumintele sunt: a) 140 fl. bani gata, b) 10 cubule de bucate, c) 10 stangeni de lemne, si d) cuartiru cu gradina.

Recurentii vor avé a si tramite petitiunile sale inzestrate cu documintele necesarie conformu stat. org. pana la terminulu indicatu la subscrisulu inspectoru in Beiusiu.

De asemenea sunt pofiti, competentii a se presentá pana la alegere, in cutare dumineca ori serbatóre la biserica din Rosi'a pentru a se face cunoscuti poporului.

Beiusiu in **1. Augustu. 1882.**

In contielegere cu Comit. par. **Vasiliu Papp**, m. p. prot. insp. cerc. de scóle.

In urmare ordinatiunei Vener. Consistoriu Aradanu de sub Nr. 1633 prin acést'a se escrie concursu pentru ocuparea postulu invetiatorescu din comun'a *Nadasiu*, inspect. Agrisiului cu terminu de alegere pe **15 Augustu a. c.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 1) In bani gat'a 150 fl. 2) In naturale 12 cubule jumatate grau, jumatate cucuruza, pentru care se capeta bani, dupa cum se apretiescu din partea comitatului. 3) Pentru scripturistica 10 fl. 4) Pausialu invetiatorescu 10 fl. 5) Cuartiru liberu cu 2 chilii, camera si grajdu. 6) Pentru gradina de legumi 10 fl. 7) Dela inmormentari, unde invetiatoriulu va fi pofitu, dela mortu mare 50 cr. dela micu 20 cr.

Doritorii, carii voiescu a ocupa acestu postu au a-si trimite racursurile loru inzestrate cu testimoniu de calificatiune si adresate comitetului parochialu prea on. Domnu inspectoru Florianu Montia in Sicula per Boros-Jenö. — Totu odata aspirantii suntu pofiti a se presentá in vreo domineca ori serbatóre la biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Nadasiu in **18 Iuliu 1882.**

Comitetulu parochialu.

in contielegere cu mine **Florianu Montia** m. p. inspectoru

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Tornea*, cottulu Cenadului, protop. Aradului, cu terminu de alegere pe **22. August. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) in bani gata 200 fl v. a. 2) $3\frac{1}{2}$ jugere pamentu aratoriu 3) 2 orgii de lemne, 4) 5 fl. v. a. pentru scripturistica, 5) 10 fl. v. a. pentru conferintiele invetiatoresci, 6) cuartiru si gradina.

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatorescu sunt avisati a-si asterne recurrencele loru instruate conformu stat. org. adresate comit. par. si a le tramite subscrisului inspectoru de scóle, Teodoru Popovicu in Sieithinu (Saitény) cottulu Cenadului, pana la diu'a alegerii.

Dela recurenti se cere a-se presentá in st. Biserica din locu pentru de a-si aratá desteritatea in tipicu si cantari.

Tornea, in **20 Iuliu 1882.**

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea mea **Teodoru Popovicu** m. p. insp. scól.

Pentru rentregirea postulu invetiatorescu vacantu din comun'a *Dezesci*, in protop. Lugosiului, se escrie concursu cu terminu pana la **29. Augustu st. v. a. c.** când se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 153 fl. salariu in bani gat'a, 30 meti de cucurudiu in natura, 2 jugere pamentu aratoriu si pentru fenu, 8 stangeni lemne, din care

are a-se incaldi si scól'a, 8 fl. pentru scripturistica 15 fl. pentru conferintie, cortelu liberu cu gradina de $\frac{1}{4}$ jugeru.

Recursele instruate in sensulu statut. org. bis. au a-se adresá catra Comitetulu parochialu gr. or. din Dezesci si a-se espedá Rvsím. D. Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. si inspectoru scolaru.

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a *Araneagu*, inspect. Agrisiului, cu terminulu de alegere pe **22. Augustu**.

Emolumintele sunt urmatóarele:

1) In bani gata 120 fl. 2) 41 metrii de lemne. din carii are a-se incaldi si scól'a. 3) Jumatate sessiune de pamentu aratoriu. 4) Pentru scripturistica 5 fl. v. a.

Doritorri de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trimitte recursurile lor instruate conformu statutulu organicu si adresate Comitetulu parochialu prea onor. Domnu inspectoru Florianu Montia in Sicula per Boros-Jenő; totu odata au a-se presentá recurentii in vreo Dumineca ori serbatóre la Biseric'a de a colo, pentru de a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu. Araneagu la 25. Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Florianu Montia** inspectoru.

In urmarea ordinatiunei venerab. Consistoriu diecesanu dto 23 Iuniu a. c. Nr. 1633 prin acést'a se escrie concursu pe urmatóarele statiuni invetiatoresci ocupate pana acuma interimalu.

1. *Dumbrava*, salariulu anualu in bani 200 fl. 10 stangeni lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei **29 Augustu**.

2. *Talagiu*, salariu anualu 200 fl. si 10 stangeni de lemne, quartiru liberu cu gradina diu'a alegerei **29 August**.

3. *Magulicea*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni lemne quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei **30 Augustu**.

4. *Lazuri*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni de lemne, quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei **30 Augustu**.

5) *Bodesci*, salariu anualu 200 fl. 10 stánjeni lemne, quartiru si gradina, diu'a alegerei **31 August**.

6. *Banesci*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni de lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei **31 August**.

7. *Lungsiora*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni de lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei **31 August**.

8) *Dobrotiu*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni lemne, quartiru liberu cu gradina, — diu'a alegerei **1 Septem. st. v.**

9. *Ciungani*, salariu anualu 150 fl. 10 stanjeni de lemne, quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei **2 Sept.**

10. *Prevaleni*, salariu anualu 80 fl. 10 stánjeni de lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei **2 Septembrie a. c.**

Recurentii sunt avisati recurrencele adresate concerninteloru comitete parochiale a-le tramite subscrisului inspectoru scolaru.

Halmagiu, 27. Iuliu 1882.

Ioanu Groza m. p.
protop. insp. scol.

Incetandu din viétia Vasiliu Apahideanu docintele dela scól'a superióra din *B.-Comlosiu*, comitatulu Torontalu, pentru ocuparea acelei statiuni vacante se deschide concursu cu terminulu alegerei pe **29. Augustu a. c. st. v.**

Emolumintele anuali sunt: 500 fl. v. a. bani, 2 jugere pamentu aratoriu de class'a prima, 6 orgii paie, din care are a-se incaldi si scól'a, cortelu liberu cu doua incaperi, podu, culina si podrumu, gradina de legumi in estensiune de 400°.

Aspirantii la acést'a statiune sunt avisati a-si instrui recursurile conform stat. org. si adresate onoratului comitetu parochialu a-le transmite M. On. Domnu vicariu protopresbiteralu Paulu Tempea in Nagy-Torák, per Béga-Szt.-György, si a-se presentá nainte de alegere in careva Dumineca séu serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

B.-Comlosiu, 15. Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Paulu Tempea**, m. p. inspect. scol.

Pentru ocuparea postulu docentalu la scól'a confes. gr. or. din comun'a *Iancahidu*, ppbiteratulu B. Comlosiului, cottulu Torontalu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **5. Septemvre a. c. st. v.**

Emolumintele anuali sunt: 4 jugere pamentu aratoriu si 360 fl. v. a. bani; ér la din contra fara pamentu are sum'a de 400 fl. v. a. cortelu liberu, gradina intravilana pentru legumi, $\frac{1}{2}$ jugeru gradina estravilana, 10 trasuri gratuite dela comuna pana in vecinatate, 7 orgii paie, din care are a-se incaldi si scól'a, la inmortentari mari 1 fl., la cele mici 50 cr. v. a. de este chiematu si pausialu pentru scripturistica 6 fl. v. a.

Aspirantii la acést'a statiune sunt avisati a-si instrui recursurile conform stat. org. si adresate onoratului comitetu parochialu a-le transmite M. On. Domnu vicariu protopopescu Paulu Tempea in Nagy-Torák, per Béga-Szt.-György si a-se presentá nainte de alegere in careva Dumineca séu serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Iancahidu, 8. Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Paulu Tempea**, m. p. inspect. scol.

Pentru deplinirea parochiei de class'a III. vacante din *Bunea*, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **22. Augustu a. c.**

Emolumintele: un'a sessiune de pamentu, parte aratoriu, parte fenétie; platiu parochialu de câte jumetate jugeru intra si estravilanu; dela 100 Nri de case biru câte un'a mesura de cucuruza in bómbe, si stol'a indatinata; si anume: a) pentru un'a molitva 20 cr. b) pentru un'a logodna si cununia la olalta 5 fl. v. a. c) pentru un'a inmortentare simpla la cei preste 7 ani 3 fl. 50 cr., sub 7 ani 1 fl. 20 cr. v. a. d) pentru cetirea unui evangelistu 1 fl. v. a.

Recursele ajustate conform presciseloru statutulu organicu si adresate subscrisului comitetu par. se se tramita parintelu Georgiu Cratiunescu protopopu in Belincz, p. u. Kiszető, pana inclusive 20. Augustu st. v. a. c. avendu recurentii a-se presentá in biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Comitetulu parochialu gr. or. din Bunea.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu**, m. p. ppopu.